

Declaració del IX Congrés Internacional de Mercats Públics – Barcelona, Espanya
A ratificar el 28 de març de 2015

Com a espais públics vitals que permeten l'intercanvi diari entre compradors i productors locals, els mercats públics —tant si són de gestió pública com privada— acumulen un patrimoni cultural i històric que ens hem d'esforçar per conservar, reforçar i ampliar. A diferència d'altres formes d'iniciatives comercials, els mercats públics són gestionats per i per al públic/gestió són gestionats públicament, alhora que funcionen de manera pública, i aporten un gran valor a la salut econòmica, social, física i mediambiental de les comunitats a les quals serveixen.

L'intercanvi comercial diari que forma el nucli del sistema de mercats públics (un sistema que inclou des de mercats temporals i venedors ambulants fins a mercats a l'aire lliure o barris sencers de ciutats) ofereix oportunitats molt potents per transformar ciutats i regions d'arreu del món en llocs dinàmics, sostenibles i socialment cohesionats. Tenint en compte la ràpida urbanització del segle XXI, la capacitat dels mercats públics de generar vincles vitals entre el món urbà i el rural, com també per impulsar l'ocupació i el desenvolupament econòmic tant a escala local com regional, adquireix una significació especial per a les noves regions del sud global en procés d'urbanització. Amb 43 mercats permanents i tot un ventall d'activitat relacionada amb els mercats en interiors i a l'aire lliure, la ciutat que ens acull, Barcelona, és una «ciutat mercat» exemplar: tots els barcelonins tenen un mercat a poca distància de casa seva i els mercats públics són elements centrals del caràcter i la resiliència de cada barri.

Avui, malgrat la llarga trajectòria i els nombrosos avantatges que acumulen, els mercats públics s'enfronten a grans reptes a causa d'un reconeixement insuficient tant pel que fa a polítiques com a recerca i finançament. En moltes ciutats hi ha una manca de polítiques o recursos adequats per invertir en manteniment bàsic i higiene, per ampliar o crear nous mercats, o per gestionar amb eficiència els espais públics de manera que puguin integrar l'activitat dels mercats. Alguns mercats públics han quedat assolats per la guerra o bé han estat enderrocats o traslladats per donar pas a nous projectes d'urbanització. També n'hi ha que s'han deixat deteriorar, ja que les autoritats públiques han decidit afavorir el desenvolupament de grans supermercats i centres comercials.

Mitjançant la signatura d'aquesta declaració, els participants d'aquest Congrés, procedents de més de 40 països, es comprometen a:

1. **Treballar estratègicament per fomentar els beneficis dels mercats públics com a:**
 - Nexes que vinculin regions urbanes i periurbanes i, d'aquesta manera, facilitin l'intercanvi entre productors i consumidors i estimulin el desenvolupament econòmic tant a escala local com regional.
 - Llocs dinàmics, inclusivament i segurs on diferents comunitats puguin fer intercanvis i reunir-se lliurement, independentment de la raça, el gènere, l'edat, les capacitats o les condicions socioeconòmiques.
 - Centres vitals dels sistemes alimentaris de proximitat que ofereixin als consumidors un accés equitatiu a aliments amb preus assequibles.
 - Vies per a la promoció i la preservació de la cultura i el patrimoni locals.
 - Motors d'emprenedoria i ocupació, que permetin especialment a les dones, els joves i les persones amb pocs ingressos fer una transició de l'economia informal a la formal.
 - Centres de barris que animin els carrers, les places i altres espais públics que incentivin la renovació de la comunitat i estimulin de manera general l'activitat econòmica.
2. **Promoure la inclusió dels mercats públics en les agendes polítiques i en els marcs normatius dels governs de les nostres respectives ciutats, regions o països.** D'aquesta manera s'incrementaran les inversions en mercats amb l'objectiu d'assolir un grau més alt de capacitat organitzativa i de gestió, de millorar els espais públics i les infraestructures físiques, i de fomentar programes que optimitzin els beneficis dels mercats, sobretot per a les poblacions en risc o marginals.
3. **Propugnar la integració estratègica dels mercats públics en la nova agenda global del desenvolupament.** En els propers dos anys, el món adoptarà noves polítiques destinades al desenvolupament urbà sostenible, a la promoció de sistemes alimentaris equitatius i a la pal·liació general de la pobresa. Alhora, els mercats

públics haurien de ser reconeguts com a una estratègia provada i amb visió de futur amb capacitat per implementar-se i adaptar-se a múltiples contextos regionals.

Aquests objectius tan ambiciosos es poden assolir fent possible una política normativa de suport, col·laboracions publicoprivades, xarxes integrades de professionals i defensors dels mercats públics, cooperació entre ciutats, informació compartida a gran escala i accions de base d'abast local en mercats i comunitats d'arreu del món.